

Souhrnná teritoriální informace Somálsko

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem
ČR v Addis Abebě (Etiopie) ke dni 01.06.2015

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.5)
3. Vztahy země s EU (s.6)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.7)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.10)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.11)
7. Kontakty (s.13)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. [Oficiální název státu, složení vlády](#)
- 1.2. [Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení \(vč. národnosti, náboženských skupin\)](#)
- 1.3. [Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let \(nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti\). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.](#)
- 1.4. [Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let](#)
- 1.5. [Platební bilance \(běžný, kapitálový, finanční účet\), devizové rezervy \(za posledních 5 let\), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba](#)
- 1.6. [Bankovní systém \(hlavní banky a pojišťovny\)](#)
- 1.7. [Daňový systém](#)

1.1. Oficiální název státu, složení vlády

Oficiální název státu:

- Somálská demokratická republika
- Jamhuuriyadda Dimuqraadiga Soomaaliya (somálsky)
- Al-Džumhúríja ad-Dímúkratíja as-Somálíja (arabsky)

Složení vlády:

- Prezident: Hassan Sheikh Mohamud
- Předseda vlády: Omar Abdirashid Ali Shermarke
- Místopředseda vlády: Mohamed Omar Arte
- Ministr mládeže a sportu: Mohamed Abdullahi Hassan Noah
- Ministr práce: Abdiweli Ibrahim Ali Sheikh Muudey
- Ministr náboženských záležitostí: Abdulkadir Sheikh Ali Baghdadi
- Ministr spravedlnosti: Abdullahi Ahmed Jama
- Ministr zahraničních věcí: Abdisalam Omer
- Ministr ústavních záležitostí: Hussein Mohamud Sheikh Hussein
- Ministr obchodu a průmyslu: Abdirahman Abdi Osman
- Ministr vnitřní bezpečnosti: Abdirisak Omar Mohamed
- Ministr žen a lidských práv: Saha Mohamed Ali Samatar
- Ministr přístavů a námořní dopravy: Nur Farah Hirsi
- Ministr hospodářských zvířat a pastvin: Said Hussein Iid
- Ministr vnitra a federálních záležitostí: Abdirahman Mohamed Husen
- Ministr plánování a mezinárodní spolupráce: Abdirahman Yusuf Hussein Aynte
- Ministr rybolovu a mořských zdrojů: Mohamed Omar Eymooy
- Ministr ropy a nerostných zdrojů: Mohamed Mukhtar Ibrahim
- Ministr elektrické energie a vody: Mohamed Hassan Aden Shaahiyow
- Ministr financí: Mohamed Adan Ibrahim
- Ministr zemědělství: Ali Hassan Osman
- Ministr zdravotnictví: Hawo Hassan Mohamed
- Ministr veřejných prací a přesídlování: Salah Sheik Osman Mose
- Ministr obrany: Abdulkadir Sheikh Dini
- Ministr pošty a telekomunikací: Guled Hussein Kasim
- Ministr informatiky: Mohamed Hayir Maareeye

- Ministr letecké dopravy a letectví: Ali Ahmed Jama Jangali
- Ministr školství: Khadra Bashir Ali

1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

- Počet obyvatel: 10,5 mil. (2013, dle SB)
- Průměrný roční přírůstek: 2,9 % (2013, dle SB)
- Demografické složení: 50,3 % ženy, 49,7 % muži (2013, dle SB)
- Národnostní složení: Somálci 85 % (Daarood, Hawiye, Dir, Isaaq, Murile, Garre, Shiikhaal, Madhibaan, Yibro iyo Ciise Jabuuti); Bantu a další (včetně 30 000 Arabů) 15 %
- Náboženské složení: islám (99,9 %), křesťanství (0,1 %)

1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

HDP/obyv. (USD, parita kupní síly, kurz r. 2010, poslední dostupné údaje dle CIA)

2008	2009	2010
600	600	600

Vývoj HDP (mil. USD parita kupní síly, kurz r. 2010, poslední dostupné údaje dle CIA)

2008	2009	2010
5 607	5 750	5 896

Míra inflace: n/a

Míra nezaměstnanosti: n/a

Očekávaný vývoj v teritoriu:

Somálsko se pomalu vrací mezi existující státy. Postupně je rozšiřováno území kontrolované vládou a mírovou misí AMISOM, je vedena debata o uspořádání země (federalismus vs. centralismus). Přesto nelze očekávat rychlý návrat k normálnímu politickému a ekonomickému životu v nejbližších letech.

Podle zprávy Somali Compact Progress roku 2014 zůstávají sociálně-ekonomické ukazatele Somálska i nadále velmi nízké. Pouze jeden ze tří Somálců má přístup k nezávadné vodě; jedno z deseti dětí umírá před dosažením jednoho roku věku a jedna z 18 žen zemře během porodu. Somálsko je i nadále velmi závislé na živočišné produkci a jejím vývozu (většina vývozu směřuje do Saúdské Arábie). To odráží úzkou hospodářskou základnu a z toho vyplývající vysokou zranitelnost země vůči vnějším šokům. Úzká ekonomická základna a nestabilní makroekonomické prostředí neumožňují generovat dostatečné příjmy vlády pro rekonstrukci země a rozvoj. Hlavními zdroji jsou poukazy diaspory ze zahraničí a zahraniční pomoc. Je vyvíjeno značné úsilí pro podporu soukromého podnikání a tvorbu pracovních míst pro mladistvé, pokračuje diverzifikace zemědělské a živočišné výroby a rybolovu.

1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Údaje nejsou k dispozici.

1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

- Platební bilance za posledních 5 let: n/a
- Devizové rezervy: n/a
- Veřejný dluh vůči HDP: n/a
- Zahraniční zadluženost (2011, dle CIA): 3.055 mil. USD
- Dluhová služba: n/a

1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Centrální banka, The Somali Central bank, je od r. 1991 uzavřena. V hlavním městě vzniklo několik soukromých bank, jejich působnost však nepřesahuje jeho rámec. V celém Somálsku úspěšně působí bankovní servis a systém zasílání peněz zvaný Dahabshiil.

1.7. Daňový systém

V současnosti neexistuje.

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Obchodní bilance (mil. USD, odhad)

	2010	2011	2012
vývoz	n/a	594,3	515,8
dovoz	1 263,0	n/a	n/a

Poslední dostupné údaje dle CIA

2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Údaje nejsou k dispozici.

2.3. Komoditní struktura

- **Vývoz:** hospodářská zvířata, banány, kožky, ryby, dřevěné uhlí, železný šrot
- **Dovoz:** hotové výrobky, ropné produkty, potraviny, stavební materiál, khat

2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

V zemi nejsou.

2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Přímé zahraniční investice v letech 2009–2013 (v mil. USD, odhad UNCTAD)

2009	2010	2011	2012	2013
108	112	102	107	107

Zásadní investice byla ze strany francouzské firmy Total do výzkumu potenciálních ropných nalezišť.

2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Institucionální omezení ani pobídky pro vstup zahraničního kapitálu nejsou. Snahou vlády bude vytvořit podmínky pro přilákání zahraničních investorů.

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1. Zastoupení EU v zemi

Kontakty na Delegaci EU v Nairobi:

EU Delegation to Somalia

P.O.Box 30475 - 00100

Nairobi, Kenya

tel.: + 254 020 271 2380 / 3250

fax: + 254 020 271 0997

e-mail: delegation-somalia@eeas.europa.eu

3.2. Obchodní vztahy země s EU

Údaje nejsou k dispozici.

3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Evropské rozvojové projekty se soustředí na oblasti vody (přístup k pitné vodě, úprava použité vody) a přístupu k energiím. [Seznam projektů a další podrobnosti dle EEAS.](#)

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Vývoz, dovoz a bilance ČR (tis. USD)

	2010	2011	2012	2013	2014
vývoz	0	80	0	879	798
dovoz	350	495	348	255	548
bilance	-350	-415	-348	624	250

Zdroj: ČSÚ

4.2. 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Hlavní položky českého vývozu r. 2014 (tis. USD)

Pořadí	Kód zboží	Název zboží	Podíl %	USD tis.
1.	870333	Vozidla, motor pístový vznětový, nad 2500 cm ³	100	758
		Celkem vývoz ČR do Somálska 1-12/2014	100	758

Hlavní položky českého dovozu r. 2014 (tis. USD)

Pořadí	Kód zboží	Název zboží	Podíl %	USD tis.
1.	730810	Mosty, části mostů z železa, oceli	31,0	97
2.	720854	Ploché válc. výrobky ze železa, o tl. do 3 mm	22,5	70

3.	381519	Katalyzátory na nosiči ostatní	16,5	51
4.	711890	Mince ostatní	14,5	45
5.	711810	Mince(ne zlaté), ne platidlo zákonné	5,5	17
6.	854710	Součásti izolační keramické pro elektr. stroje	5,0	15
7.	420100	Výrobky sedlářské, řemenářské pro zvířata	3,5	11
8.	130190	Šelak; klovatiny, pryskyřice, balzámy ostatní	0,0	1
9.	200599	Zelenina a směsi ost. konzerv, ne v octě	0,0	1
10.	481820	Kapesníky, ubrousky, ručníky čistící z papíru	0,0	1
		Celkem dovoz ČR ze Somálska 1-12/2014	100	311

Zdroj: ČSÚ

4.3. Vzájemná výměna v oblasti služeb

Ve vztahu ČR se Somálskem nedochází k v oblasti služeb k žádné výměně.

4.4. České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

ZÚ Addis Abeba nemá žádné informace o českých investicích ani joint-ventures v Somálsku.

4.5. Smluvní základna mezi oběma státy

Platnost obchodní dohody z r. 1976 mezi Somálskem a ČSSR byla v souvislosti se vstupem ČR do EU ukončena.

4.6. Zahraniční rozvojová spolupráce

ČR neposkytuje Somálsku bilaterální rozvojovou pomoc.

Přijímaná celková oficiální rozvojová pomoc (mil. USD, dle SB)

2011	2012	2013
1 095,6	998,6	991,9

Mezi hlavní donorské země patří EU a USA. Projekty EU zahrnují obnovu a rozvoj společnosti, obnovu venkova a základní zdravotnickou péči v Puntlandu.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

- 5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)
- 5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Vzhledem k nestabilní situaci není země perspektivní s výjimkou realizace rozvojových projektů financovaných mezinárodními institucemi (těžební průmysl, zemědělské technologie, energetika, spoje a infrastruktura). Potenciál je ve větší míře ve stabilním Somalilandu - energetika, zpracování masa, ryb, zemědělské technologie.

[Aktuální sektorové příležitosti pro Somálsko](#)

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](#).

5.2. Kalendář akcí

V Somálsku nejsou plánovány žádné akce, v zemi se nekonají ani žádné veletrhy či výstavy.

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Vzhledem k situaci v zemi a omezené kapacitě trhu jsou případné dovozy realizovány přímo.

6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Centrální systém se za desetiletí občanské války zhroutil a dovozní podmínky nelze celoplošně jednoznačně specifikovat. Předpokládají se nicméně běžně užívané dokumenty. Ochrana domácího trhu není centrálně zavedena.

6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Nejsou specifikovány.

6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Není využíváno.

6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví

V rámci Somálska je irelevantní.

6.6. Trh veřejných zakázek

Informace o publikovaných tendrech lze získat na [placených internetových portálech](#).

6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Rizika jsou dána celkovou situací v zemi. Somálsko je dle klasifikace OECD (a potažmo EGAPu) hodnoceno jako nepojistitelné. Převládá barterový obchod, v ostatních případech se doporučuje užívat neodvolatelný akreditiv otevřený u renomované zahraniční banky. Jakékoliv obchodní aktivity jsou vysoce rizikové.

6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Většina obchodu Somálska je realizována prostřednictvím kanceláří v Dubaji, která tak je efektivním obchodním centrem země. Většina dovozů rovněž prochází Dubaje, kde jsou překládány z větších plavidel na malé plachetnice (pouze Boosaaso a Berbera jsou schopny, vzhledem k relativně dobré bezpečnostní situaci, přijímat větší plavidla).

Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky: somálština (oficiální), arabština, itaština, angličtina

Státní svátky:

- 1. leden – Nový rok
- 1. květen – Den práce
- 26. červen – Den nezávislosti
- 1. červenec – Den založení republiky
- 28. listopad – Svátek obětování

Kromě výše uvedených se slaví rovněž muslimské svátky Id al-Fitr, Id al-Adha a Ashura, jejichž konkrétní datum závisí na muslimském kalendáři.

6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Situace je proměnlivá, je třeba se vždy informovat na aktuální stav. Cesta do teritoria se však vzhledem k bezpečnostní situaci zásadně nedoporučuje. Návštěva Somalilandu je z bezpečnostního hlediska v pořádku. Přímý let existuje z Addis Abeby do Hargeisy i Berbery.

Obecně lze za klidnější oblasti považovat sever země (Somaliland); naopak kritická je situace v hlavním městě Mogadishu. Před případnou cestou, kterou nelze v žádném případě doporučit, je ovšem nutno se informovat na aktuální stav.

6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

V Somálsku irelevantní.

6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

S místní zdravotnickou péčí nejsou zkušenosti; vzhledem k místním podmínkám ji však v žádném případě nedoporučujeme vyhledat. V zemi existují tyto nemocnice:

- Puntland Hospital
- Edna Hospital
- Badhan Hospital
- Berbera Regional Hospital
- Gardho General Hospital

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. [Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)
- 7.2. [Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu \(CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra\)](#)
- 7.3. [Praktická telefonní čísla v teritoriu \(záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.\)](#)
- 7.4. [Internetové informační zdroje](#)

7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Embassy of the Czech Republic

Kirkos Kifle Ketema Rd., Kebele 15, House No. 289
Addis Ababa, P. O. BOX 3108
tel.: +251 11 5516382; Fax: +251 11 5513471
e-mail: addisabeba@embassy.mzv.cz
web: <http://www.mzv.cz/addisabeba>

7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Odbor dvoustranných ekonomických vztahů a podpory exportu
Loretánské náměstí
118 00 Praha 1 - Hradčany
tel.: 224 182 592
e-mail: odev@mzv.cz

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Oddělení Afriky a Blízkého východu
Politických vězňů 20
112 49 Praha 1
tel.: 224 852 729 / 224 853 131

České instituce na podporu exportu nejsou v Somálsku zastoupeny.

7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Nejsou známa.

7.4. Internetové informační zdroje

- UNDP in Somalia www.so.undp.org/content/somalia/en/home.html
- portál somálské vlády www.somaligovernment.org
- BBC profil Somálska www.bbc.com/news/world-africa-14094503
- portál vlády Somalilandu <http://somalilandgov.com>
- zpravodajský portál Somalilandu www.somalilandpress.com